

Dr. sc. Miodrag Mićović, redovni profesor
Pravni fakultet Univerzitet u Kragujevcu

TRANSFER FUDBALERA

UDK: 34 : 796

Pregledni rad

Primljeno: 10. 05. 2014.

Od početaka, kada se pitanje transfera vezivalo za postugovorni period, do danas, kada se o transferu može govoriti samo ako igrač napušta klub pre isteka važnosti ugovora koji ima sa klubom, transfer nije regulisan zakonskim pravilima. Radi se o složenom ugovornom odnosu, kome prethodi predugovorna faza, pri čemu njegovo konačno dejstvo može da zavisi od ostvarenja suspenzivnih ugovornih uslova. Povodom transfera klub-kupac plaća naknadu klubu-prodavcu za kupljeno pravo. Naknada se iskazuje u aktivni kluba-prodavca.

Ključne reči: *transfer, naknada, obeštećenje, ugovor, klub, igrač*

1. ISTORIJAT I PRAVNI OKVIR ZA PRIMENU PRAVILA O TRANSFERU FUDBALERA

Pojava transfera, i traženje odgovora na pitanja koja se u vezi sa tim postavljaju, vezuje se za Englesku i 1888. godinu.¹ Naime, već tada je za realizaciju transfera zahtevano da budu ispunjene određene pretpostavke: da se transfer vrši između profesionalnih klubova koji su učesnici organizovanog takmičenja, da se igraču može odrediti plata u okvirima maksimuma koji je prethodno određen, da igrač dobije saglasnost lige i njegovog kluba za prelazak u novi klub. Da prelazak igrača iz jednog u drugi klub ne bude izuzetak, već uobičajena pojava, od značaja su sedamdesete godine 19. veka, kada započinje druga transfer faza. Tada se uvodi pravilo, u interesu igrača, da se ugovori sa igračima zaključuju na određeno vreme.² Nestaju doživotni ugovori čiji je tzv. lavovski karakter bitno ograničavao transfere u periodu od 1945. do 1969. godine. Treća, moderna faza transfera, počinje sa donošenjem presude od strane Evropskog suda pravde, 15. decembra 1995. godine, u poznatom slučaju Bosman. Ovom presudom igračima je priznato pravo na slobodu kretanja. Oni su dobili mogućnost da napuste klub po isteku ugovora i da zaključe ugovor sa novim klubom u okviru EU, bez obaveze plaćanja naknade, zbog prelaska, klubu koji napuštaju. Od Bosmanovog pravila o transferu o obavezi plaćanja transferne naknade može se govoriti samo ako igrač napušta

¹ U Francuskoj, prva pravila o transferu su se pojavila tek 1923. godine. O tome: Buy, F., *Droit du sport*, Paris, 2009., str. 861.

² Sa tzv. „vremenskim ugovorima“ (u Francuskoj su uvedeni 1973. godine, a zaključivani su na period od četiri godine), igrači su stekli pravo da po isteku ugovora sklope novi ugovor sa drugim klubom bez izričite saglasnosti dotadašnjeg kluba. O tome: Simon, G., *Puissance sportive et ordre juridique étatique*, Paris, 1990., str. 121.

klub pre isteka važnosti ugovora koji ima sa klubom. Ranije pravilo, prema kome se transferna naknada plaćala i onda kada je ugovor igrača sa klubom prestao da proizvodi pravno dejstvo, je zabranjeno.³

Novo pravilo o transferu igrača doprinelo je da se broj transfera bitno poveća,⁴ što je naročito podstaknuto odlukom o ukidanju ograničenja u pogledu broja stranih igrača koji mogu da igraju u nekom klubu.⁵ Klubovi, a potom i FIFA, morali su da se prilagode novonastaloj situaciji, da uspostave novi sistem ponašanja i pravila. Klubovi su primorani da obnavljaju ugovor ili da se saglase sa transferom pre isteka važnosti ugovora koji imaju sa igračem, kako bi izbegli rizik smanjenja aktive, zbog gubitka prava na transfernu naknadu nakon prestanka ugovora.

Iako se povodom transfera angažuju velika finansijska sredstva, uspostavlja specifično tržište na kome se kupuju i prodaju prava povodom određenih igrača, nacionalni zakoni o sportu ne sadrže pravila uz pomoć kojih bi se definisao transfer, pravni odnosi koji se s tim u vezi uspostavljaju, pravna priroda naknade koja se tim povodom isplaćuje. To su pitanja koja će biti obrađena u ovom članku. U svakom slučaju, shodno postojećem stanju regulative, usvojenim stavovima u praksi i doktrini, moglo bi se reći da transfer spada u kategoriju neimenovanih ugovornih operacija, uz pomoć kojih se rešava pitanje finansiranja sportskih aktivnosti,⁶ uz učešće klubova, koji upražnjavaju neki od kolektivnih sportova,⁷ igrača, koji imaju status profesionalnih sportista,⁸ i, po pravilu, sportskih agenata.⁹

³ O ovome: Mahrach, R., Durand, M., *L'opération de transfert du footballeur sous l'œil de l'avocat*, http://www.avocat-sport.fr/#/news/show/football/l-operation_de_transfert_du_footballeur_sous_l-oeil_de_l-avocat, str. 1.

⁴ Broj transfera se u evropskom fudbalu, u periodu 1995.-2011., uvećao tri puta, a suma transfernih naknada je porasla sedam puta. Svake godine klubovi potroše na transfere oko tri milijarde eura. O tome: *Indemnités de transfert excessives et manque de règles du jeu équitables dans le football: la Commission brandit un carton jaune*, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-95_fr.htm?locale=FR

⁵ O ovome: *Projet d'avis – le traitement comptable des indemnités de transfert payées en cas de mutation de footballeurs (non-amateurs et professionnels)*, http://www.cnc-cbn.be/files/news/link/FR-New08-06-2010%20100607%20Ontwerpadvies%20transfert%20voetballspelers_FR.pdf, str. 2.

⁶ Pored transfera postoje i drugi ugovori uz pomoć kojih se finansira sport. A to su: ugovor o sponzorstvu, ugovor sa gledaocima ili ugovor o ustupanju prava na prenos sportske manifestacije. O tome: Buy, F., *nav. delo*, str. 817-877.

⁷ Transfera nema kada se radi o individualnim sportovima, kao što su tenis ili golf. Od početka transfer se vezuje za profesionalne kolektivne sportove, odnosno za razmenu igrača između profesionalnih klubova uz određenu naknadu. O tome: Mahrach, R., Durand, M., *nav. članak*, str. 1; Buy, F., *nav. delo*, str. 861.

⁸ Za razliku od profesionalnih sportista, amateri nemaju ugovor sa klubom. Zbog toga, kada oni napuštaju klub, govori se o promeni kluba ili o "običnom prelasku" u drugi klub, a ne o transferu. O tome: Simon, G., *nav. delo*, str. 117.

⁹ Ako je agent uključen u sklapanje ugovora, njegovo ime treba da bude navedeno u ugovoru (čl. 67., st. 1. Pravilnika FSS-a). Navođenje imena agenta, i njegove pozicije pri zaključenju ugovora, je od značaja za određenje provizije koja mu pripada po osnovu zaključenog ugovora, ali i radi utvrđenja da li on uopšte ima pravo na proviziju. S tim u vezi povodom spora između agenta i poznatog fudbalera Riberija, od koga je agent zahtevao naknadu štete i 10 % od vrednosti transfera, povodom njegovog prelaska u FK Bajern, sud je odbio zahtev agenta jer nije imao odgovarajuću licencu, a osim toga, ugovorio je dvostruko zastupanje – kluba i igrača, što prema pravilima FIFA nije dopušteno. O tome: Proso, M., *Osiguranje*

Pravila o transferu sadržana su u autonomnim pravnim izvorima koje donose sportske organizacije. Kad je reč o fudbalu, ta pravila se nalaze u Pravilniku o registraciji, statusu i transferu igrača Fudbalskog saveza Srbije,¹⁰ odnosno u FIFA Pravilniku o statusu i transferu igrača od 1. decembra 2012. godine. Slična pravila imaju i druge sportske organizacije,¹¹ uz manja ili veća odstupanja u pogledu prava klubova na transfernu naknadu.

2. TRANSFER – POJAM I PRAVNI ODNOSI

Određenje šta je to transfer, ne samo da se ne može naći u zakonima o sportu ili o radu, već ga nema ni u pravilnicima sportskih organizacija. Odgovor na to pitanje pokušava da dâ doktrina. Tako, transfer se određuje kao operacija (tehnik) na osnovu koje klub prihvata da pre isteka roka, raskine ugovor o radu (zaključen na određeno vreme) sa igračem kako bi mu omogućio da bude angažovan u drugom klubu, uz finansijsku naknadu (obeštećenje) koju plaća drugi klub.¹² Na osnovu datog određenja moglo bi se reći da sledeći elementi karakterišu transfer. Prvo, da transfer predstavlja operaciju ili tehniku, odnosno posao koji se fazno obavlja u skladu sa određenim pravilima. S tim u vezi, navodi se da se transfer sastoji od tri različite operacije. To su: raskid ugovora između igrača i kluba, zaključenje ugovora o radu između igrača i novog kluba – sticaoca (kupca), uplata obeštećenja od strane kluba – sticaoca klubu – prodavcu.¹³ Pri tome se zaboravlja da tzv. operacije nisu ništa drugo nego glavne obaveze koje preuzimaju da izvrše lica koja stupaju u pravni odnos potpisujući jedinstveni akt (on sam za sebe proizvodi određene posledice nezavisno od pratećih dokumenata), koji nije ništa drugo nego ugovor o transferu igrača, ili bolje rečeno, ako se ima u vidu šta se zaista događa, ugovor o transferisanju *ad usum* igrača (dakle, ne ugovor o prenosu već ugovor o puštanju u promet igrača). Drugo, ova operacija, odnosno bolje rečeno ugovor o transferu (transferisanju) se zasniva na trostrukoj saglasnosti koju daju igrač i zainteresovani klubovi: klub-prodavac je saglasan da oslobodi pre isteka roka igrača od ugovornih obaveza, igrač se obavezuje da se stavi na raspolaganje novom klubu, a klub-kupac (sticalac) se obavezuje da obešteti prvi klub. Svakako, da bi moglo da se govori o ovom ugovoru potrebno je da budu zadovoljene tri pretpostavke: potrebno je da igrač ima pravno valjan ugovor o radu sa klubom-prodavcem; da izvršenje tog ugovora bude u toku (ako je njegova važnost istekla, igrač je slobodan da traži angažman bez obaveze da

---

profesionalne odgovornosti menadžera u sportu s posebnim osvrtom na posrednike u transferima nogometnih igrača, Zbornik PF u Splitu, br. 4/11, str. 907.

¹⁰ Službeni list FSS *Fudbal*, br. 3/2011.

¹¹ Na primer, registracioni pravilnik Rukometnog saveza Srbije od 15. oktobra 2013. godine ili Registracioni pravilnik Košarkaškog saveza Srbije od 13. marta 2012. godine.

¹² Cautain, V., *Quelques aspects juridiques relatifs au transfert de footballeurs*, <http://marchepasdanslamode.over-blog.fr/article-21334689.html>, str. 1; Mahrach, R., Durand, M., *nav. članak*, str. 1; Buy, F., *nav. delo*, str. 863.

¹³ Mahrach, R., Durand, M., *nav. članak*, str. 1.

traži saglasnost od dotadašnjeg kluba);¹⁴ da je inicijalni ugovor o radu definitivno raskinut. Treće, ugovor o transferu je teretan posao i zato klub-kupac ima obavezu da isplati klubu-prodavcu određenu transfernu naknadu. Kakva je priroda te naknade, da li je to obeštećenje, kako se najčešće navodi ili ne, biće posebno analizirano.

Pored analize transfernih elemenata, radi jasnijeg sagledavanja transfera potrebno je imati u vidu i sledeće činjenice. Ugovor o transferu (transferisanju) je složen pravni posao, povodom koga se uspostavlja veza između tri ili četiri lica, zbog čega nastaje isti broj pravnih odnosa. Od momenta potpisivanja ugovor postaje punovažan, s tim što njegovo konačno dejstvo može da zavisi od ispunjenosti uslova koji se mogu predvideti ugovorom. Tu se mogu ubrojati: pozitivan lekarski izveštaj o zdravstvenom stanju igrača, radna dozvola, potpisan ugovor između igrača i kluba-kupca. U osnovi radi se o suspenzivnim (odložnim) uslovima sa retroaktivnim dejstvom.¹⁵ Ugovarači će odgovarati ako svojim radnjama doprinesu da se neki od ugovornih uslova ne ostvari.¹⁶

Transfera nema, u užem smislu reči, ako nije definitivno raskinut ugovor o radu pre isteka njegove važnosti. Ovo treba naglasiti, jer pojedini autori pod transferom podrazumevaju prenos prava ili vremensko ustupanje prava na igraču, u zavisnosti od čega prave razliku između definitivnog i vremenskog (privremenog, provizornog) transfera.¹⁷ U slučaju privremenog transfera dolazi do ustupanja igrača, na period koji ne može da bude duži od jedne takmičarske sezone, pri čemu klub koji prima igrača nema pravo na njegovo dalje transferisanje, s tim što se na ustupanje primenjuju ista pravila koja važe i za transfer, uključujući i ona o naknadi za obuku i razvoj igrača, kao i o solidarnoj naknadi (čl. 34. Pravilnika FSS).

---

¹⁴ U praksi, sloboda igrača da, dok traje izvršenje ugovora o radu, odlučuju autonomno da li prihvataju moguć transfer ili ponuđene uslove za produženje ugovora je značajno ograničena. Jer, ukoliko igrača ne saraduju sa klubom, oni su često izloženi različitim pritiscima (dobijaju status rezervi, prebacuju se u sastav koji nije u takmičarskom pogonu) u cilju njihovog podređivanja volji kluba, zbog čega se o slobodi igrača da odlučuju o angažmanu može govoriti kao o mitu, a ne o nečemu što realno postoji. O tome: Eeckhout, K., *La liberté du joueur professionnel en fin de contrat : leurre ou réalité?* [http://www.droitdesport.be/cariboost_files/La_20libert_C3_A9_20du_20joueur_20professionnel_20en_20fin_20de_20contrat_20leurre_20ou_20r_C3_A9ali.pdf](http://www.droitdesport.be/cariboost_files/La_20libert%C3%A9_20du_20joueur_20professionnel_20en_20fin_20de_20contrat_20leurre_20ou_20r%C3%A9alit%C3%A9.pdf)

¹⁵ O tome: Stojanović, D., *Uvod u građansko pravo*, Beograd, 1999., str. 292.

¹⁶ O tome: Marmayou, J-M., *L'efficacité des promesses d'embauche au coeur des opérations de transfert*,

http://droit.univ-poitiers.fr/poitiers-roma/IMG/pdf/marmayou_promesses_d_embauche.pdf, str. 3.

¹⁷ Buy, F., *nav. delo*, str. 864.

3. TRANSFER – PREDUGOVORNA I UGOVORNA FAZA

Zahvaljujući transferu, klub-sticalac uvećava svoje sportske potencijale i, srazmerno tome, povećava finansijske obaveze. Naći sportistu koji će moći da se uklopi u ekipu, ali i budžetski potencijal kluba, nije lako i zato zaključenju ugovora o transferu, po pravilu, prethodi predugovorna faza u okviru koje se prikupljaju informacije o igračima, potencijalnim pojačanjima, kako bi se sa igračem i njegovim klubom pregovaralo o transferu. Prikupljanje informacija se vrši preko tzv. skauta, lica ovlašćenih da, uz pomoć sportskih agenata, istraže fudbalsko tržište i daju savet klubu o opravdanosti angažovanja određenog igrača.

Nakon prikupljenih informacija, otpočinje faza pregovora u okviru koje klubovi nastoje da definišu visinu transferne naknade, način i vreme plaćanja, procenat od naknade koji će pripasti klubu-prodavcu ukoliko se izvrši transfer u neki treći klub. Između kluba-prodavca i igrača pregovara se o uslovima za prevremen raskid ugovora, a između kluba-sticaoca i igrača o uslovima za zaključenje budućeg ugovora o radu (finansije, trajanje ugovora, uslovi za korišćenje lika i imena igrača).

Pregovori se, po pravilu, vrše usmeno, s tim što se mogu okončati i sastavljanjem predugovora. Predugovor obavezuje učesnike na zaključenje ugovora, ako su se stranke u njemu saglasile o bitnim elementima ugovora (čl. 45., st. 3. Zakona o obligacionim odnosima).¹⁸

U skladu sa opštim pravilima, pregovori koji prethode zaključenju ugovora ne obavezuju i svaka ih strana može prekinuti kad god hoće (čl. 30. ZOO). Lice koje se prilikom vođenja pregovora ponašalo suprotno načelu savesnosti i poštenja, odgovaraće za *culpa in contrahendo*, zbog čega će biti dužno da drugoj strani nadoknadi stvarnu štetu, koju trpi zbog prekida pregovora, ali ne i izmaklu korist.¹⁹

Nakon završetka pregovora, povodom kojih može da se sačini nacrt ugovora ili da se zaključi predugovor, pristupa se realizaciji transfera, odnosno započinje ugovorna faza. U vezi sa tim moguća su dva rešenja. Prvo, može se pristupiti zaključenju tri različita, međusobno povezana akta. To su: ugovor koji zaključuju klubovi radi fiksiranja transferne naknade; sporazum o raskidu ugovora o radu koji zaključuju igrač i klub-prodavac (*mutuus dissensus*); sporazum o angažovanju igrača od strane kluba-sticaoca. Drugo, moguće je da se zaključi jedan jedinstven ugovor o transferu, u kome će biti, između ostalog, određeno ko su ugovarači, šta je predmet ugovora, koje su obaveze ugovarača. Iz praktičnih, ali i pravnih razloga, uputno je da zainteresovana lica potpišu jedinstven akt, uz preciziranje sankcija koje će snositi u slučaju neizvršenja preuzetih obaveza.²⁰

---

¹⁸ Sl. list SFRJ, br. 29/78, 39/85, 57/89, Sl. list SRJ, br. 31/93; u daljem tekstu ZOO.

¹⁹ Buy, F., *nav. delo*, str. 873; Mahrach, R., Durand, M., *nav. članak*, str. 2.

²⁰ Buy, F., *nav. delo*, str. 873; Marmayou, J.-M., *nav. članak*, str. 2.

4. TRANSFERNA NAKNADA

Povodom transfera, klubu koga igrač napušta, plaća se naknada, čiji iznos, u principu, klubovi slobodno određuju. U Pravilniku FSS se umesto termina naknada, koristi termin obeštećenje što bi odgovaralo raširenoj predstavi da se u slučaju transfera klubu nadoknađuje šteta koju on trpi zbog prevremenog raskida ugovora o radu sa igračem. To bi značilo da je igrač, koji raskida ugovor sa klubom, dužan da naknadi štetu. Međutim, u stvarnosti ugovor se raskida sporazumno, pa se ne može govoriti o obavezi da se naknadi šteta, odnosno o obeštećenju, a osim toga ne plaća igrač, već klub-sticalac. Razlog tome je što se osnov za plaćanje naknade ne nalazi u raskidu ugovora, već u sporazumu klubova na osnovu koga klub-kupac stiče ekskluzivno pravo na prestacije igrača. Zato je isključivi dužnik plaćanja naknade (ne obeštećenja) klub-sticalac, koji to pitanje reguliše u odnosu sa klubom-prodavcem.²¹

Što se tiče načina plaćanja transferne naknade, to se pitanje može na različite načine urediti ugovorom. Uobičajeno je da se plaćanje vrši u novcu, i to u gotovom ili na rate. Ali klubovi mogu da se sporazumeju da se naknada, barem u jednom delu, isplati kroz prihode od odigrane prijateljske utakmice čije će troškove snositi klub-kupac, s tim da dobit pripadne klubu-prodavcu. Mogu se sporazumeti da se naknada u celosti ili delom zameni za novčana ulaganja ili prenos znanja od strane kluba-kupca klubu-prodavcu u cilju podizanja nivoa kluba u organizacionom i sportskom smislu. Dalje, klubovi se mogu sporazumeti da naknada bude niža, uz obavezu kluba-kupca da oslobodi igrača obaveze u korist kluba-prodavca. Na kraju, klubovi se mogu sporazumeti da će klubu-prodavcu pripasti određeni procenat naknade od sledećeg transfera igrača. U praksi je definisano da je tim procentom obuhvaćen samo višak vrednosti transferne naknade u odnosu na iznos naknade koju je klub-kupac prvobitno platio klubu-prodavcu (transferna naknada 10 miliona evra, preprodaja izvršena u iznosu od 12 miliona, procenat se izračunava u odnosu na razliku koja iznosi dva miliona).²²

Transferna naknada, koju klub-kupac plaća klubu-prodavcu, nije ništa drugo nego cena sticanja određenog ugovornog prava, koje se u računovodstvenom smislu, kao nematerijalno pravo, podvodi pod aktivu. Na tako ostvarena sredstva, klub-prodavac je dužan da plati PDV, jer se ne radi o naknadi štete već o prodaji (kupovini) nematerijalnog prava. Period amortizacije ovih sredstava ne može da bude duži od pet godina, odnosno od trajanja roka na koji je ugovor zaključen.²³

I na kraju, ako se Bosmanovim pravilom ukidaju ograničenja u pogledu kretanja igrača po isteku važnosti ugovora, i s tim u vezi obaveza plaćanja transferne naknade, Vebsterovim pravilom, koje je promovisano odlukom od 30. januara 2008. godine, postavljene su granice u pogledu određenja visine transferne naknade u slučaju jednostranog raskida ugovora od strane igrača. Ovim pravilom

---

²¹ Buy, F., *nav. delo*, str. 873; *Projet d'avis – le traitement...*, str. 4.

²² Buy, F., *nav. delo*, str. 873; Cautain, V., *nav. članak*, str. 1.

²³ Buy, F., *nav. delo*, str. 873; *Projet d'avis – le traitement...*, str. 4.

je sprečen povratak na stanje koje je postojalo pre Bosmanovog pravila, kada je kretanje igrača ograničavano obavezom plaćanja visokih naknada. Naime, u sporu oko visine naknade između jednog škotskog kluba i Endija Vebstera, sud je odlučio da klub nema pravo na naknadu tržišne vrednosti igrača, već jedino na naknadu u visini rezidualne vrednosti Vebsterovog ugovora, odnosno preostalih naknada koje bi pripale igraču do isteka važnosti ugovora o radu.²⁴

5. ZAKLJUČAK

Povodom transfera igrača postavljaju se brojna pitanja koja još uvek nisu pravno uređena odgovarajućim zakonskim pravilima. Ugovor o transferu spada u kategoriju neimenovanih ugovora, zbog čega nema jasnog određenja kakva je priroda ovog ugovora, niti iznosa koji se plaća povodom transfera. Zbog toga se nekad govori o obeštećenju, a nekad o transfernoj naknadi. Kako transferni iznos ne plaća igrač, već klub koji kupuje ekskluzivno pravo da koristi usluge igrača, to se ne može govoriti o obeštećenju već o transfernoj naknadi koja se iskazuje u aktivi kluba-prodavca, uz obavezu kluba da na taj iznos plati odgovarajuću svotu na ime poreza.

Postojeća pravila su doprinela da se broj transfera i ukupna suma sredstava, koja se za to izdvajaju, znatno poveća. Ako je to pozitivno, onda je svakako negativno to što je stvoren sistem od koga koristi imaju isključivo najbogatiji klubovi, fudbalske zvezde i njihovi agenti. Naime, samo dva procenta, od ukupne svote koja se izdvaja za transfere, pripada malim klubovima, koji stvaraju mlade fudbalere, a što je nedovoljno za njihov razvoj. Stvorena su dva fudbalska tržišta, primarno, koje čine velike fudbalske zvezde, i sekundarno, koje čine igrači sa malim primanjima i velikim problemima koji nastaju kada prestanu da igraju. Zato se od strane Evropske komisije za sport predlaže da: definišu pravila za pravičnu preraspodelu transferne naknade, koja prelazi određeni iznos, kako bi se postigla bolja redistribucija sredstava između bogatih i siromašnih klubova; donesu *fair play* pravila o finansiranju kako bi se klubovi podstakli da ne troše više od onoga što mogu da zarade; poboljša stepen informisanosti o kretanju igrača između klubova kako bi se osiguralo pravo klubova na solidarnu naknadu; ograniči broj igrača koje može da ima jedan klub; reguliše mehanizam davanja igrača na pozajmicu.²⁵

---

²⁴ O tome: Amson, Ch., *Droit du sport*, Paris, 2010., str. 204; Ngandomane, J.-B., „Les conflits entre clubs le cas du football“, Zbornik: *Le sport et ses événements face au droit et à la justice*, Bruxelles, 2010., str. 90; Bilić, A., „Contractual stability versus players mobility“, *Zbornik PF u Splitu*, br. 4/11, str. 890.

²⁵ Indemnités de transfert excessives et manque de règles du jeu équitables dans le football: la Commission brandit un carton jaune, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-95_fr.htm?locale=FR, str. 2.

TRANSFER OF FOOTBALL PLAYERS

Even though legal perception with regard to transfer of football players evolved throughout the years, shifting the point of time where player could leave the club from the period after the contract has been expired to the period before the expiration, transfer issue is still not governed by the legal rules. It is a complex contractual relationship, which is preceded by the pre-contractual phase, while its final effect may depend on the realization of suspensive contract conditions. When the transfer takes place, club-buyer pays a fee to the club-seller for the acquired right. The transfer fee is attributed to the assets of the club-seller.

Key words: *transfer, fee, compensation, contract, club, player, acquired right*